

Onduidelijkheid en onrust over nieuwe eisen Bouwbesluit

‘Niemand weet wat er op hem afkomt’

Op 1 april 2014 wordt het nieuwe Bouwbesluit van kracht. Grote veranderingen zijn de regels voor nieuwbouw en renovatie van varkenstallen op het gebied van brandveiligheid. Varkenshouders en bouwbedrijven weten niet welke materialen ze straks mogen gebruiken.

Bouwbesluit, MDV en Kamervragen

Voor meer duidelijkheid omtrent de het nieuwe Bouwbesluit kun je naar www.pigbusiness.nl gaan. Hier vind je het ontwerpbesluit Bouwbesluit, 85 Kamervragen van de PvdD over het Bouwbesluit en de Brandveiligheidscriteria van Maatlat Duurzame Veehouderij (pagina 212-216).

Voor vragen aan het ministerie: www.helpdeskbouwregels.nl

Het was al enige tijd bekend dat de regels voor brandveiligheid in stallen zouden worden aangescherpt. Aan een varkensstal werden dezelfde voorwaarden gesteld als aan een fabriekshal. Maar met stalbranden in het nieuws werd de roep, ook de sector zelf, luider om de regels van brandveiligheid gelijk te trekken met die van gebouwen waar mensen in wonen en werken. In overleg met de sector, brandweer, Dierenbescherming en verzekeringsmaatschappijen heeft de overheid afgelopen jaar gewerkt aan een herziening van de regels die zijn vastgelegd in het Bouwbesluit.

Nieuwe eisen

Het nieuwe Bouwbesluit zou eigenlijk op 1 januari 2014 ingaan, maar de datum is verschoven naar 1 april 2014. Vanaf dat moment moeten alle nieuwbouwstallen aan nieuwe verplichte wettelijke brandveiligheidseisen voldoen. Zo moeten bij nieuwbouw de technische ruimtes (meterruimtes, stookruimtes en liftmachineruimtes) minimaal 60 minuten brandwerend zijn. Constructie-onderdelen van stallen en de

aankleding van stallen bij nieuw- en verbouw moeten voldoen aan brandklasse B. Dat geldt niet alleen voor de isolatiematerialen, maar voor de hele stal. De kunststofvloer in de kraamstal, die voorheen onder brandklasse F viel, omdat die niet getest of brandbaar is, mag na 1 april niet meer. Daar moet dus een ander product voor in de plaats komen. Het nieuwe Bouwbesluit geldt voor alle nieuw te bouwen stallen, maar de stallen die ingrijpend worden gerenoveerd, vallen ook onder het nieuwe besluit. Er is sprake van een ingrijpende renovatie als 25 procent van de vloer of oppervlakte verandert. Volgens die regel is een nieuw dak al een ingrijpende verbouwing.

Onduidelijkheid

Hoewel in de afgelopen jaren de veranderingen in het Bouwbesluit in de sector zijn besproken, blijken veel varkenshouders en bouwbedrijven niet goed op de hoogte te zijn van de nieuwe eisen en bestaat er volgens Arnold Groot Severt van Bouwimpex veel onduidelijkheid: „Wat ik tot nu toe ervaar, is dat de nieuwe eisen niet onder de varkenshou-

Lichte industrie dieren

In het nieuwe Bouwbesluit staat nu onder de categorie Lichte Industrie in het Bouwbesluit een aparte subcategorie voor het bedrijfsmatig houden van dieren. Dit begrip is volgens het ontwerpbesluit gedefinieerd als lichte industrie functie waarin productiedieren worden gehouden. Het gaat dan over dieren die worden gefokt of gehouden voor de productie van voedsel, wol, huiden of andere landbouwdoeleinden.

ders, architecten en bouwbedrijven leven. Velen weten niet precies wat er op hen afkomt. Wat we weten, is dat er veranderingen zijn van Brandklasse D naar Brandklasse B.” „Zo is duidelijk dat het isolatiemateriaal Brandklasse B moet zijn. Maar verder weten wij als specialist in de markt ook niet exact onder welke voorwaarden er Brandklasse B-materialen moeten worden toegepast. Het merendeel van onze producten is op brandveiligheid getest, maar mogen wij straks bijvoorbeeld een kunststof raam gebruiken? Die zijn getest op brandwerendheid, net als deuren, maar niet op brandbaarheid. Dat is namelijk een hele andere test.” „Bovendien zijn er verschillende soorten kunststof. Welke kunnen we wel of niet gebruiken? Verder is het voor ons onduidelijk wat er precies wordt bedoeld met constructie- en aankleding. Natuurlijk staat er wel wat omschreven, maar dat is niet altijd even ▶

Aantal stalbranden in Nederland

Uit het rapport Brand in Veestallen blijkt dat 40 procent van de branden wordt veroorzaakt door kortsluiting in de stal, ondoordachte werkzaamheden aan of in de stal en oververhitting van machines en installaties. Van 30 procent van de branden lag een legio oorzaken ten grondslag waaronder broei, implosie, explosie (door mestgassen), blikseminslag, brandstichting. Van zeker 30 procent van de stalbranden is de oorzaak niet achterhaald. Hiermee wordt relevante informatie gemist. Bij sommige stalbranden kan volgens informatie van de brandweer ook sprake zijn van een explosie door mestgassen wat eveneens grote risico's met zich meebrengt voor mens en dier. In dit actieplan wordt onder andere ingezet op het verkrijgen van meer inzicht in hoe stalbranden ontstaan en naar de redenen van het wel al dan niet beheersbaar kunnen houden van stalbranden. (Bron: Rapport Brand in veestallen)

Aantal stalbranden en omgekomen dieren 2005-2009

	Rundvee	Varkens	Pluimvee
Totaal aantal stalbranden	410	242	111
Aantal stalbranden waarbij dieren omkwamen	57	64	30
Totaal aantal omgekomen dieren	1.422	23.724	711.934

Fire Safety rapport

Afgezien van de wijziging van brandklasse staan er in het nieuwe Bouwbesluit ook wijzigingen over de compartimentering. In het oude besluit moest er pas bij 1.000 vierkante meter worden gecompartmenteerd; straks is dat vanaf 2.500 vierkante meter, maar wel onder voorwaarden. Bedrijven met een staloppervlakte vanaf 2.500 vierkante meter moeten nu een Fire Safety rapport laten opstellen. In het Fire Safety rapport wordt het hele gebouw onder de loep genomen. Wat moet er gebeuren om alle brandgevaaren te elimineren of te voorkomen. Daar moet het hele gebouw op worden aangepast. Bijvoorbeeld een dieseltank. In een vroegere

vuurlastberekening kon men nog een plekje zoeken voor de tank, maar straks moet die worden afgeschermd en met technische maatregelen worden voorkomen dat er een vonkrisico is. Ook moeten de elektriciteit installaties, waaronder elektromotoren, wandcontactdozen en verwarmingsinstallaties, buiten de stal worden geplaatst. Dat kan bijvoorbeeld in een zeecontainer. De technische ruimten moeten dus altijd los van de stal staan of in een compartiment. Het rapport is ook belangrijk voor de veehouder, want hij weet precies hoe zijn bedrijf er voor staat en hoe hij zijn bedrijf op veiligheid bestuurt. Alles wat niet veilig is, staat in het rapport.

duidelijk. Hierdoor ontstaat er onrust bij onze klanten."

Testmogelijkheden

Bouwimpex is al sinds 2000 bezig met brandveiligheid en Groot Severt heeft onder meer in de werkgroep Brandveiligheid gezeten. Ook Bouwimpex ziet de noodzaak van een betere brandveiligheid. Maar wat Groot Severt wil, is een duidelijk lijst en omschrijving met materialen die zijn toegestaan voor specifieke doeleinden. De bouwmaterialen die Bouwimpex verkoopt en vervaardigt, bestaan voor een groot gedeelte uit Brandklasse B. Groot Severt zou graag testmogelijkheden voor materialen zien, die nu nog niet zijn geclassificeerd als Brandklasse B.

25 miljoen extra kosten

Groot Severt is niet de enige die ziet dat de sector en bouwwereld nog niet klaar is voor de nieuwe eisen. Ook verzekeringsmaatschappijen zien dat veel bedrijven nog niet klaar zijn. Ze zitten nu nog met producten die straks niet meer in de veehouderij kun-

nen worden gebruikt, terwijl ze nog geen vervangende producten hebben die aan de nieuwe voorschriften voldoen. Dit betekent dat er na 1 april een schaarste aan toegestane bouwmaterialen kan ontstaan. Naast de hogere prijs van Brandklasse B-producten zal die schaarste de prijs nog verder opdrijven. „Het zal alleen meer geld gaan kosten”, zegt Groot Severt. In het ontwerpbesluit staat dat het nieuwe Bouwbesluit voor een jaarlijkse onkostenpost van 25 miljoen euro zorgt. Het gaat hierbij om extra kosten bij de bouw van veestallen als gevolg van het toepassen van constructie-onderdelen met een brandklasse B en de brandcompartimentering van de technische ruimten.

Bijeenkomsten stalbranden

LTO-bestuurder en lid van de werkgroep Stalbranden, Herman Litjens, bestrijdt dat het nieuwe Bouwbesluit onduidelijk is. LTO is al lang actief om de brandveiligheid te verbeteren en kwam met het Actieplan Stalbranden. Naast informatieve bijeenkomsten over brandveiligheid was een van de speerpunten de wetgeving aanpassen.

De organisatie heeft samen met brandweer, Dierenbescherming en verzekeringsmaatschappijen intensief contact gehad met de overheid over de nieuwe invulling van het Bouwbesluit. Litjens: „We hebben de nieuwe eisen van het Bouwbesluit breed neergezet in verschillende bijeenkomsten, waaronder ook bouwbedrijven voor de agrarische sector.”

Het Bouwbesluit is nog niet in de Staatscourant gepubliceerd, maar Litjens gaat er van uit dat de geplande invoering gewoon op 1 april 2014 zal zijn, zonder wijzigingen in het ontwerpbesluit. Wie dat ontwerpbesluit leest, komt er achter dat het nog niet zo eenvoudig is om precies te achterhalen welke regels en voorwaarden over brandveiligheid worden gesteld. Een vereenvoudigde versie van het Bouwbesluit, speciaal gericht op de veehouderij, in een aparte sectie 'Lichte Industrie voor het bedrijfsmatig houden van dieren', zou veel onduidelijkheid kunnen wegnemen. ■

 Reageren?
redactie@pigbusiness.nl

Brandveiligheidsmaatregelen in Maatlat Duurzame Veehouderij

Door het gewijzigde Bouwbesluit en de noodzaak om bij veehouders de bewustwording over brandveiligheid te stimuleren, worden in de herziening van de Maatlat Duurzame Veehouderij (MDV) nieuwe brandveiligheidsmaatregelen opgenomen. Voor de aanstaande herziening zijn er voor de MDV bovenwettelijke keuzemaatregelen voor het thema brandveiligheid uitgewerkt. Die worden als een subthema in de dierenwelzijnsmaatlat opgenomen. De veehouder moet een minimaal aantal punten voor deze brandveiligheidscriteria behalen. Het gaat hierbij om concrete investeringen voor het voorkomen en bestrijden van

stalbranden. De keuzemaatregelen gelden voor alle sectoren; een aantal specifieke maatregelen zijn voor bepaalde diercategorieën opgenomen. De maatregelen zijn gebaseerd op drie uitgangspunten: voorkomen dat stalbrand ontstaat, het bestrijden van een stalbrand en de impact van een ontstane brand beperken. De Maatlat gaat verder dan het Bouwbesluit. Voor varkensstallen geldt dat naast de eisen van het Bouwbesluit minimaal 11 punten moeten worden behaald in Brandveiligheidsmaatlat. Zo worden er extra punten verkregen voor rookmelders, sprinklersysteem en gebruik van Brandklasse A (8 punten).

